

پاسخ قاطع به بدعهدی

مجلس سنای آمریکا، اقدام مجلس نمایندگان این کشور در تمدید تحریم داماتو علیه ایران را تکمیل کرد و با رای مثبت 99 عضو در مقابل هیچ رای منفی، این طرح را تصویب کرد و به کاخ سفید فرستاد تا با امضای باراک اوباما، به صورت قانون درآید.

مجلس سنای آمریکا، اقدام مجلس نمایندگان این کشور در تمدید تحریم داماتو علیه ایران را تکمیل کرد و با رای مثبت 99 عضو در مقابل هیچ رای منفی، این طرح را تصویب کرد و به کاخ سفید فرستاد تا با امضای باراک اوباما، به صورت قانون درآید.

این تحریم‌های ده ساله در سال 1996 تصویب شد و در سال 2006 برای ده سال دیگر تمدید شد و اگر طرح دوباره آن در کنگره صورت نمی‌گرفت تا چند روز دیگر منقضی می‌شد، اما مجلس نمایندگان و سنا در اقدامی که بروشنی نقض برجام است، طرح تمدید این تحریم‌ها که کشورها و شرکت‌های خارجی را از سرمایه‌گذاری بیش از 40 میلیون دلار در صنعت نفت و انرژی ایران منع می‌کند، تصویب کردند. آمریکایی‌ها از زمان اجرایی شدن برجام تاکنون بارها این توافق را نقض کرده و با کارشکنی‌های خود مانع بهره‌مندی جمهوری اسلامی ایران از منافع برجام شده‌اند و جالب این‌که هربار با توجیهاتی مدعی شده‌اند که کارهایشان در تضاد با برجام نیست.

اما این بار دست به تمدید تحریم‌هایی زده‌اند که بروشنی در تضاد با چند بند برجام است و مقامات عالی‌رتبه کشورمان تاکید کرده‌اند که در صورت اجرایی شدن این قانون، جمهوری اسلامی ایران واکنش جدی نشان خواهد داد.

پیش از این، مجلس نمایندگان آمریکا، طرح تمدید تحریم‌های داماتو را با 419 رأی موافق و تنها با یک رأی مخالف تصویب کرده بود و پنجشنبه شب هم اعضای سنا با اتفاق آرا به این طرح رای مثبت دادند و در صورت امضای آن از سوی رئیس‌جمهور آمریکا، تمدید تحریم‌ها برای ده سال دیگر اجرایی خواهد شد.

هرچند هنوز معلوم نیست رئیس‌جمهور آمریکا این طرح را امضا می‌کند یا آن را وتو خواهد کرد، اما با توجه به قانون اساسی آمریکا، بعد از وتوی یک قانون از سوی رئیس‌جمهور آمریکا در صورتی که بیش از دوسوم نمایندگان کنگره به شکستن وتو رأی بدهند، آن طرح به‌رغم مخالفت رئیس‌جمهور به قانون تبدیل می‌شود و با توجه به رای بالای اعضای کنگره و سنا به این قانون، عملاً وتوی اوباما هم تاثیری نخواهد داشت.

واکنش وزارت خارجه ایران

به دنبال تصویب این طرح در سنای آمریکا، بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت خارجه کشورمان اظهار کرد: همان‌گونه که مکرراً مقامات عالی‌رتبه کشور اعلام کرده‌اند، مصوبه اخیر مجلس نمایندگان و سنای آمریکا برای تمدید تحریم‌ها علیه ایران مخالف برجام است و رئیس‌جمهور ایالات متحده در برجام پذیرفته است که با استفاده از همه اختیارات خود، از قانونی و اجرایی شدن موارد مخالف برجام، از جمله مصوبه اخیر کنگره، جلوگیری کند. به گزارش مرکز دیپلماسی عمومی وزارت امور خارجه، قاسمی افزود: وزارت امور خارجه، رفتار دولت آمریکا در این زمینه را به صورت دقیق رصد می‌کند و گزارشی کامل به هیأت نظارت بر اجرای برجام به منظور تصمیم‌گیری و اقدام مقتضی ارائه خواهد کرد.

پیش‌بینی‌های لازم را کرده‌ایم

رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان هم در گفت‌وگو با خبرگزاری صداوسیما، با تأکید بر این‌که تمدید تحریم‌های ایران نقض صریح برجام است، گفت: پیش‌بینی‌های لازم را کرده‌ایم، اما اکنون نمی‌خواهیم اعلام کنیم که چه‌کار خواهیم کرد.

علی‌اکبر صالحی خاطرنشان کرد: در هیأت نظارت بر اجرای برجام، درباره این موضوع صحبت شد و اقدامات لازم، مدنظر قرار گرفت و مقرر شد با رصد دقیق سیر تحولات مربوط به این قانون در آمریکا، متناسب با آن تصمیمات لازم اتخاذ شود؛ بنابراین فعلاً نمی‌خواهیم اعلام کنیم که چه‌کار خواهیم کرد، چون که این موضوع را موکول کرده‌ایم تا مسئولان نظام در زمان مقرر بنا به تشخیص به ما اعلام کنند و ما هم اقدامات لازم را انجام خواهیم داد.

مجلسی‌ها نیز اعلام کرده‌اند در صورت اجرایی شدن این قانون، واکنش نشان خواهند داد. در همین زمینه اکبر رنجبرزاده، عضو هیأت‌رئیس مجلس در گفت‌وگو با تسنیم از تدوین طرحی سه‌فوریتی برای مقابله با مصوبه سنای آمریکا خبر داده و گفته،

احتمالا این طرح، فردا به هیات‌رئیس مجلس تقدیم می‌شود. سیدحسین نقوی‌حسینی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی هم به خبرگزاری صداوسیما گفت: کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی در یک جلسه فوق‌العاده با حضور تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای، تمدید تحریم‌های ده ساله علیه ایران و نقض برجام را بررسی خواهد کرد.

باید از اقدام شتابزده پرهیز کرد

دکتر جهانبخش ایزدی، استاد دانشگاه درباره مصوبه اخیر سنا به جام‌جم گفت: رای بالا در کنگره و رای کامل در سنای آمریکا، نشانه عزم جدی کنگره برای مواجهه با ایران است و در آستانه روی کار آمدن دونالد ترامپ، پیام خوشی را مخابره نمی‌کند.

وی افزود: باراک اوباما نیز گرچه ممکن است منطقا یا اخلاقا تمایل به وتو داشته باشد، اما بعید است سرمایه سیاسی خود را در برابر اراده کنگره، هزینه کند و بنابراین تصور می‌شود آن را امضا خواهد کرد. این استاد دانشگاه تاکید کرد: در مورد اقدام متقابل هم باید به این نکته توجه داشت که با توجه به مواضع ترامپ درباره برجام، هرگونه بی‌احتیاطی از سوی ایران در این موضوع، بازی کردن در زمینی خواهد بود که ترامپ طراحی کرده است، بنابراین باید سنجیده عمل کرد. ممکن است ترامپ هزینه نقض برجام را متوجه ایران کند، بنابراین متولیان امر باید از تصمیم شتابزده خودداری کنند.

بزرگ‌ترین ضربه به تحریم‌زدایی

دکتر حشمت‌الله فلاحت‌پیشه، نماینده مجلس هم با بیان این‌که مصوبه کنگره، نقض صریح برجام است به جام‌جم گفت: شاید آمریکایی‌ها قانون داماتو را تحت عنوان قانونی که قابلیت تمدید داشت، مطرح کنند، ولی واقعیت این است که بر مبنای برجام در حوزه میدانی، تحریم‌های فرامرزی باید حذف می‌شد. داماتو قانونی است که طبق آن هر شرکتی اعم از آمریکایی و غیرآمریکایی، مبادلاتی فراتر از 40 میلیون دلار با ایران داشته باشد مشمول تحریم‌هایی می‌شود که معاونت تحریم وزارت خزانه‌داری آمریکا علیه چنین شرکت‌هایی اعمال خواهد کرد.

وی افزود: معنای این حرف این است که عملا بزرگ‌ترین نقض برجام از زمان اجرای این طرح شکل می‌گیرد و بزرگ‌ترین ضربه به جنبه تحریم‌زدایی برجام وارد می‌شود و در عمل تحریم‌های فرامرزی دوباره احیا خواهد شد.

افزایش تحریم‌ها

دکتر فواد ایزدی، استاد دانشگاه و کارشناس مسائل بین‌الملل هم اظهار داشت: مصوبه جدید مجلس سنا نقض صریح برجام است و در متن این مصوبه، 20 بار به پرونده هسته‌ای ایران اشاره شده است این در حالی است که قرار بود تحریم‌های هسته‌ای لغو بشود. وی اظهار داشت: در حال حاضر نه تنها اکثر موارد تحریم هسته‌ای لغو نشده بلکه به آن افزوده هم شده است. طبق برجام برخی قوانین تحریم باید تعلیق و پس از هشت سال از برجام لغو می‌شد. برجام در سال 2015 تصویب شد و هشت سال بعد در سال 2023 نباید قانون تحریمی علیه کشورمان وجود داشته باشد اما قانون تحریم‌های ده ساله که پنجشنبه شب در سنا تصویب شد تا 2026 میلادی ادامه دارد یعنی سه سال پس از زمانی که باید همه قوانین تحریم لغو می‌شد که این هم به نحو دیگری نقض برجام است. این استاد دانشگاه تاکید کرد: از سوی دیگر، این اقدام طبق پیوست 2 و بند 26 برجام در پنج محور و نیز طبق بند 29، قطعاً نقض برجام است.

برجام قرار بود حلقه وصل باشد

دکتر نوذر شفیعی، نماینده پیشین مجلس و کارشناس مسائل بین‌الملل هم به جام‌جم گفت: موافقت با تمدید قانون داماتو با روح و هدف برجام در تضاد است. برجام برای این بود که حلقه وصل و آغازی برای جایگزینی همکاری به جای خصومت باشد. اما اتفاقاتی از این دست با روح برجام ناسازگار است. نکته دیگر این‌که بعد از پذیرش برجام، رهبر معظم انقلاب شروطی را مطرح کردند که مصوبه اخیر مجلس سنا با این شروط هم مغایر است. از سوی دیگر طرف‌های شرکت‌کننده در مذاکرات برجام متعهد شدند از هر اقدامی که باعث شود تحریم‌های جدید جایگزین تحریم‌های لغوشده شود، خودداری کنند. اقدام صورت گرفته از سوی نمایندگان آمریکا با چنین تعهدی نیز در تضاد است.

ولی‌الله ناناوکناری، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس هم گفت: اقدام اخیر سنای آمریکا نشان داد که آنان دارای خوی استکباری بوده و به دنبال این نیستند که در دنیا صلح و آرامش و امنیت برقرار باشد و این تصمیم، ماهیت این کشور را برای تمام مردم آزاده دنیا روشن کرد. نماینده بابل‌سر و فریدونکنار با بیان این‌که ملت غیرتمند ایران اسلامی، واکنش بموقعی در مقابل این تصمیمات نشان خواهند داد، افزود: قطعاً مجلس و دولتمردان اقدام بجا و قاطعی را در پاسخ به این

رفتار آمریکایی‌ها نشان خواهند داد و ملت ایران در مقابل چنین رفتارهایی سکوت نکرده بلکه اقدام موثر و جواب دندان‌شکنی به دشمنان خواهد داد.

محمدجواد جمالی، عضو کمیته هسته‌ای مجلس نیز با بیان این‌که از ابتدای برجام شاهد عدم پایبندی آمریکا بودیم اظهار داشت: قرار بود تحریم‌ها با اجرای تعهدات ایران لغو شود اما این کار را نکردند و خصوصا در رابطه با مسائل بانکی و مالی، کارشکنی‌های فراوانی را شاهد بودیم. این نماینده مجلس افزود: کارشکنی‌ها به اینجا رسید که قانون داماتو را که قرار بود در سال جاری میلادی تمام شود در کنگره تمدید کردند که صددرصد نقض برجام است و خوشبختانه همه ارکان نظام اعم از مقام معظم رهبری و دولت و مجلس و قوه قضاییه همه در این بحث متفق القول هستند که نقض برجام صورت گرفته است. وی اظهار داشت: تمدید این قانون بار دیگر ثابت کرد نباید به دشمنان خود، بیش از حد اعتماد و اطمینان داشته باشیم. مسئولان کشور هم آگاه باشند که مردم همیشه پشت سر نظام هستند و بنابراین با تدبیر و عقلانیت و وحدتی که در نیروهای انقلابی است می‌توانیم با این اقدام آمریکا مقابله کنیم.

تذکر مکرر رهبر انقلاب درباره بدعهدی آمریکا

این تجربه [برجام] به ما نشان داد که ما در هیچ مساله‌ای نمی‌توانیم [با آمریکا] مثل یک طرف مورد اعتماد بنشینیم صحبت کنیم. انسان گاهی با دشمن هم حرف می‌زند اما دشمنی که به حرف خودش پایبند باشد و انسان بتواند اعتماد کند که او به هر دلیلی زیر قول خود و زیر تعهدات خود نخواهد زد. با این دشمن می‌شود حرف هم زد، بله؛ اما وقتی ثابت شد که دشمن، دشمن نابکار است، دشمنی است که در عمل، از نقض عهد هیچ ابایی ندارد و نقض عهد می‌کند، بعد هم وقتی می‌گوییم آقا چرا [نقض عهد] کردی، باز لبخند می‌زند، باز زبان چرب و نرم را باز می‌کند و یکجوری توجیه می‌کند، با این [دشمن] نمی‌شود وارد مذاکره شد. این‌که بنده سال‌هاست دائم تکرار می‌کنم که با آمریکا مذاکره نمی‌کنیم علتش این است. (11 مرداد 95)

اگر این تمدید (تمدید قانون تحریم‌های ده ساله)، اجرایی و عملیاتی شود، قطعا نقض برجام است و بدانند جمهوری اسلامی ایران حتما در مقابل آن واکنش نشان خواهد داد. (3 آذر 95)

در کنگره آمریکا، مساله تمدید تحریم‌ها را مطرح می‌کنند و مدعی هستند که اینها، تحریم نیست، بلکه تمدید است؛ شروع کردن یک تحریم با دوباره شروع کردن آن پس از پایان زمانش فرقی نمی‌کند و این دومی نیز تحریم و نقض تعهدات قبلی از سوی طرف مقابل است. (7 آذر 95)

واکنش برخی مخاطبان جام‌جم آنلاین به اقدام سنا

نوذر: فقط مشکلشون با ایران سر امنیت اسرائیل!!! همین!!

احمدی: مهم‌ترین بخش، راکتور آب سنگین است که قلب آن را پر از بتون شد.

سوسن: حالا که برجام نقض شد. این گوی و این میدان!

بی‌تا شریعت‌رضوی: پرچم آقای ظریف و تیم مذاکره‌کننده و جمهوری اسلامی همچنان بالاست؛ آقای ترامپ هم لاف‌زنی می‌فرمایند، از ایشان هیچ غلطی سر نخواهد زد. رهبری هم جواب دندان‌شکنی به مقامات آمریکا داده‌اند.

محمدحسین: برویم دنبال خودکفایی ملی که مذاکره و برجام و ادامه تحریم فقط تنبلی است و بس!

ساسان: هیچ کسی از آمریکا انتظار نداشت پایبند باشه، چون اونها از پایه ایران رو تهدید می‌بینن.